

# SURİYE'DEN GELEN SIĞINMACILAR İÇİN TÜRKİYE'DE GEÇİCİ KORUMA

## SORULAR VE YANITLAR

Mülteci  
Hakları  
Merkezi

Refugee  
Rights  
Turkey

TEMMUZ 2021

TÜRKÇE

Bu kaynak, **Mülteci Hakları Merkezi (MHM)** tarafından Amerikalı sivil toplum kuruluşu **Refugee Solidarity Network (RSN)** ortaklığında yürütölen bir proje kapsamında hazırlanmıştır. Burada yer verilen bilgiler yalnızca bilgilendirme amaçlıdır.



Mülteci Hakları  
Merkezi



Refugee Solidarity  
Network

## **Türkiye'nin Suriye'den gelen mültecilere sağladığı “geçici koruma” nedir?**

Geçici koruma, 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun 91. maddesine istinaden 22 Ekim 2014 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Geçici Koruma Yönetmeliği ile tesis edilen koruma rejimine verilen isimdir. Geçici Koruma Yönetmeliği'ne göre bu rejim, ülkesinden ayrılmaya zorlanmış, ayrıldığı ülkeye geri dönemeyen ve bireysel ya da kitlesel olarak Türkiye sınırlarına gelen ya da Türkiye sınırlarından geçen ve koruma başvuruları bireysel olarak değerlendirmeye alınmayan yabancılara uygulanmaktadır.

### **Geçici korumadan kimler yararlanabilir?**

Suriye'den bireysel ya da kitlesel olarak gelen Suriye vatandaşları ile Suriye'den gelen vatansızlar ve mülteciler geçici koruma uygulamasından yararlanabilirler. Dolayısıyla, yalnızca Suriye vatandaşları değil; aynı zamanda Suriye'den gelen ve vatansız konumunda olan kişiler ile Filistinliler de dâhil olmak üzere Suriye'den Türkiye'ye gelen mülteciler de geçici koruma rejimine tabidirler.

Ayrıca, Geçici Koruma Yönetmeliği'nde 7 Nisan 2016 tarihinde yapılan değişiklikle birlikte, 20 Mart 2016 tarihinden sonra Türkiye'den düzensiz yollarla Ege Adaları'na geçmiş olan Suriye vatandaşlarından Türkiye'ye geri kabul edilenlere de geçici koruma sağlanabileceği belirtilmiştir.

### **Geçici koruma ne sağlamaktadır?**

Geçici koruma uygulaması, öncelikle bu koruma kapsamında olan kişilerin istekleri dışında Suriye'ye geri gönderilmemelerini güvence altına almaktadır. Bu uygulama, ayrıca, kaydolan kişilere Türkiye'de yasal olarak kalış hakkı sağlamaktadır. Son olarak geçici koruma uygulaması, kaydolan kişilerin sağlık ve eğitim gibi temel hak ve hizmetlere erişebilmelerine de olanak vermektedir.

### **Geçici koruma kaydımı nerede yaptırabilirim?**

Geçici koruma rejimine tabi olan kişilerin kayıt işlemlerinde yetkili kurum Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'dür. Göç İdaresi Genel Müdürlüğü Türki-

ye'deki uluslararası koruma ve göç yönetimine ilişkin sorumlulukları bünyesinde barındıran uzman bir kuruluştur. Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'nün merkezi Ankara'da olup, bu kurum her ilde İl Göç İdaresi Müdürlüğü olarak adlandırılan il müdürlükleri vasıtasıyla faaliyetlerini yürütmektedir.

Kayıt işlemlerinizi tamamlamak için, bulunduğunuz ildeki İl Göç İdaresi Müdürlüğü'ne başvuruda bulunmanız gerekmektedir. Bulduğunuz ildeki İl Göç İdaresi Müdürlüğü bu şehre yeni kayıt alımını askıya almış olabilir. Kayıt süreci ilden ile farklılık gösterebildiğinden, bulunduğunuz ildeki kayıt uygulamasına dair nihai bilgiyi İl Göç İdaresi Müdürlüğü'nden alabilirsiniz.

## **Geçici koruma kaydı nasıl yapılır?**

Kayıt sırasında yetkili personel size çeşitli sorular sorarak isim, soy isim, doğum tarihi ve doğum yeri gibi temel bilgilerinizi alacaktır. Yanınızda kimliğinize dair bir belge bulunuyorsa bunu yetkili makamlara sunmanız önemlidir. Ancak böyle bir belgenin olmaması halinde de kayıt yaptırabilmeniz mümkündür. Kimliğinize dair belgelerin yokluğunda beyan edeceğiniz bilgiler esas alınacaktır. Kayıt esnasında sizden biyometrik verileriniz de alınacaktır. Sizden ayrıca kira kontratı, ikametgah belgesi gibi belgeler talep edilebilir. Vermiş olduğunuz tüm bilgi ve veriler gizli tutulacaktır.

## **Geçici koruma başvurumla ilgili işlemler sırasında tercüman hizmeti sağlanacak mı?**

Eğer yetkililerle Türkçe veya başka bir ortak dilde anlaşamayacak durumdaysanız kayıt başvurunuzda tercüman talep etme hakkınız vardır. Ayrıca, geçici koruma işlemlerinin her aşamasında, size yapılacak bildirim anlaşılabileceğiniz bir dilde yapılması esastır. Size sağlanacak tercüman desteği için sizden herhangi bir ücret talep edilmeyecektir.

## **Başvurum sırasında yetkili makamlarla paylaştığım bilgiler kendi ülkemın makamlarıyla ya da başka kişi veya kurumlarla paylaşılacak mı?**

Başvurunuz sırasında İl Göç İdaresi Müdürlüğü yetkilileriyle paylaştığınız bilgi ve belgeler kendi ülkeniz makamları da dâhil olmak üzere başka hiçbir

kişi ve kurumla paylaşılmaz. Aynı şekilde, Türkiye’de geçici koruma başvurusu yaptığınız bilgisi de kendi ülkeniz makamlarıyla paylaşılmayacaktır.

## **Geçici koruma kaydımı tamamladım. Őimdi ne yapmam gerekiyor?**

Kayıt işlemleriniz tamamlandıktan sonra adınıza bireysel olarak Geçici Koruma Kimlik Belgesi düzenlenecektir. Bu belge tamamen ücretsizdir. Fotoğrafınızın ve temel kimlik bilgilerinizin bulunacağı bu belgede 99 ile başlayan yabancı kimlik numaranız da yer alacaktır.

Geçici Koruma Kimlik Belgesi size Türkiye’de kalış hakkı sağlayacak ve üzerinde bulunan yabancı kimlik numarası da sağlık ve eğitim başta olmak üzere temel ve hak hizmetlerden yararlanabilmenizde anahtar bir rol oynayacaktır. Geçici Koruma Kimlik Belgesi ile ayrıca elektronik haberleşme dâhil olmak üzere diğer hizmetler için de abonelik sözleşmesi yapabilmemiz mümkündür.

Ancak, Geçici Koruma Kimlik Belgesi, ikamet izni ya da ikamet izni yerine geçen belgelerle eşdeğer sayılmamaktadır. Bu belge aynı zamanda uzun dönem ikamet iznine geçiş hakkı tanımamaktadır.

## **Kayıt neden önemlidir?**

Kaydolmanız her şeyden önce Türkiye’de kalış hakkına sahip olmanızı sağlayacaktır. Kayıt sayesinde başta sağlık ve eğitim olmak üzere, kamu hizmetlerinden yararlanabilmeniz mümkün olacaktır. Türkiye’ye düzensiz yollarla giriş yaptıysanız, seyahat belgeleriniz ya da ikamet izniniz geçerliliğini yitirdiyse ya da bunları edinmeniz mümkün değilse yeniden yerleştirilme veya aile birleşimi yoluyla üçüncü bir ülkeye gitme aşamasında almanız gereken çıkış izni de ancak kayıtlı olmanız halinde verilecektir. Son olarak kaydolmak Türkiye makamları tarafından bir yükümlülük olarak değerlendirilmektedir.

## **Kayıt herhangi bir kısıtlama getirir mi?**

Kaydolmak size herhangi bir kısıtlama getirmemektedir. Benzer bir biçimde kayıt sonrasında geçici barınma merkezi olarak adlandırılan

kamplara gitmeniz zorunlu tutulmamaktadır. Ancak geçici koruma kapsamında sağlanan hak ve hizmetlere kaydolduğunuz ilde erişiminiz esas olarak kabul edilmektedir.

## **Kimliğimde 98 ile başlayan yabancı kimlik numarası var. Ne yapmalıyım?**

98 ile başlayan yabancı kimlik numarası içeren belgenin resmi adı Yabancı Tanıtma Kartı'dır. Bu kart sizin kaydolduğunuzu ve Türkiye'de yasal olarak ikamet ettiğinizi göstermektedir ancak güncelliğini yitirmiştir. Kayıtlı olduğunuz ilde bulunan İl Göç İdaresi Müdürlüğü'ne giderek veya <https://e-randevu.goc.gov.tr/> adresindeki internet sitesi aracılığıyla randevu alarak 99 ile başlayan yabancı kimlik numarası edinmeniz mümkündür. Hizmetlere erişimde herhangi bir sorun yaşamamanız için en kısa zamanda bu işlemi yapmanızı tavsiye etmekteyiz.

## **Geçici Koruma Kimlik Belgemi kaybettim. Ne yapmalıyım?**

Kimlik belgenizi kaybettiyseniz, en kısa sürede kayıtlı olduğunuz Őehirdeki İl Göç İdaresi Müdürlüğü'ne başvurabilirsiniz. Bildiriminiz kaydedilecek ve kimlik belgeniz yenilenecektir. Benzer bir işlem yıpranan kimlik belgeleri için de yapılmaktadır.

## **Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği'ne kayıt yaptırmam gerekir mi?**

Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği Türkiye Ofisi (BMMYK Türkiye), Geçici Koruma kapsamında bulunan kişileri kaydetmemektedir. Dolayısıyla, BMMYK Türkiye Ofisi'ne kaydolma gibi bir yükümlülüğünüz bulunmamaktadır.

## **Diğer aile üyelerim benden sonra Türkiye'ye geldiler. Onları nasıl kaydettirebilirim?**

Sizden sonra Türkiye'ye gelen aile üyeleriniz İl Göç İdaresi Müdürlüğü'ne giderek kayıt işlemlerini tamamlamaladırlar. Kayıtlar bireysel olarak alındığından yeni kaydolacak olan aile bireyinizin kayıt işlemleri esnasında hazır bulunması esastır.

Ancak bulunduğunuz Őehirdeki İl Göç İdaresi Müdürlüğü yeni Geçici Koruma kayıtlarını askıya almış olabilir. Bu nedenle sizden sonra gelerek kaydolmak isteyen aile bireyiniz tercih ettiğiniz ilde Geçici Koruma başvurusu yapamayabilir. Böyle bir durum ile karşılaşırsanız, aile bireyinizin neden sizle aynı Őehirde yaşaması gerektiğini ve bunu gerekli kılacak özel durumları İl Göç İdaresi Müdürlüğü yetkililerine bildirmeleri önemlidir. Yetkililer, talebinizi belirten bir dilekçe yazmanızı ve aile bireyinizle görüşme yapmayı isteyebilir. Değerlendirme sonucunda aile bireyinizin kaydı yapılabilir ya da Geçici Koruma başvurusunu başka bir ilde yapması gerektiğine karar verilebilir.

## **Geçici koruma kaydımı tamamladım. Şu anda Türkiye’de olmayan aile bireylerimi yanıma getirebilir miyim?**

Kaydını tamamlayarak geçici koruma kapsamında olan kişiler, başka bir ülkede bulunan eşi, ergin olmayan ocuk ya da çocukları ya da bağımlı ergin çocukları ile Türkiye’de bir araya gelmek için aile birleşimi talebinde bulunabilirler. Başvurunuzu İl Göç İdaresi Müdürlüğü’ne yapabilirsiniz. Başvurunuzla ilişkin değerlendirmeyi yapacak ve gerektiği takdirde ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliğini gerçekleştirecek olan kurum Göç İdaresi Genel Müdürlüğü’dr. Kayıtlı olduğunuz ildeki İl Göç İdaresi Müdürlüğü’ne giderek daha detaylı bilgi edinebilirsiniz.

## **Yeni doğan ocuğumun kaydını nasıl yaptırabilirim?**

Doğuma ilişkin bildirimler doğum tarihinden itibaren otuz gün içinde, çocuğun annesi, babası ya da yasal vasisi tarafından doğumun gerçekleştiği ilçedeki Nüfus Müdürlüğü’ne yapılmalıdır. Yeni doğan bildirimini otuz gün içerisinde gerçekleştirmeyen ebeveynler para cezası ödemek durumunda kalabilirler.

Bildirim esnasında doğum belgesinin aslı başta olmak üzere talep edilen resm belgeleri sunmanız önemlidir. Sizden talep edilen belgelerin eksik olması ya da doğumun hastane ya da sağlık kuruluşu dışında gerçekleş-

mesi halinde de bildirim beyana dayalı olarak yapılması mümkün olabilir. Ancak, özellikle doğumun bir sağlık kuruluşu dışındaki bir yerde gerçekleşmesi halinde, Nüfus Müdürlüğü tahkikat yapılmasına karar verebilir.

Yeni doğan bildirimiminin aynı zamanda kayıtlı olduğunuz ildeki İl Göç İdaresi Müdürlüğü'ne de yapılması gerekmektedir. Bildirim sonrasında çocuğunuz için de ayrı bir Geçici Koruma Kimlik Belgesi düzenlenecektir.

Son olarak, yeni doğan çocuğunuza dair yapacağınız bu kayıt, çocuğunuza ya da size doğrudan Türkiye vatandaşlığı kazandırmaz.

## **Evde doğum yaptım. Yeni doğan çocuğumun kaydını nasıl yaptırabilirim?**

Evde doğum yaptıysanız ve doğuma bir sağlık personeli nezaret etmediyse, doğumun gerçekleştiği ilçedeki Nüfus Müdürlüğü'ne müracaat ederek sözlü olarak doğum bildirimini yapmalısınız. Bildiriminizin ardından İl Sağlık Müdürlüğü doğumla ilgili gerekli incelemeyi yapacak ve bildirim doğruluğu teyit edildikten sonra bebeğin nüfus kaydı ilgili Nüfus Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilecektir. Nüfus kaydı tamamlandıktan sonra kayıtlı olduğunuz ildeki İl Göç İdaresi Müdürlüğü'ne başvurarak doğumu bildirmelisiniz. Bildirim sonrasında çocuğunuz için Geçici Koruma Kimlik Belgesi düzenlenecektir.

Evde doğum yaptıysanız ve doğuma bir sağlık personel nezaret ettiyse, doğuma ilişkin bir rapor düzenlenmesi için öncelikle bu sağlık personelinin ilgili evrakı tanzim ederek İlçe Sağlık Müdürlüğü'ne ilemesi gerekmektedir. İlgili evrak beş iş günü içerisinde değerlendirilir ve İl Sağlık Müdürlüğü'nün onaylamasının ardından tarafınıza iletilir. Doğumun nihai tescili için edindiğiniz doğum raporuyla doğumun gerçekleştiği ilçedeki Nüfus Müdürlüğü'ne müracaat etmeniz gerekir. Bebeğin nüfus kaydı tamamlandıktan sonra kayıtlı olduğunuz ildeki İl Göç İdaresi Müdürlüğü'ne başvurarak doğumu bildirmelisiniz. Bildirim sonrasında çocuğunuz için de ayrı bir Geçici Koruma Kimlik Belgesi düzenlenecektir.

## **Özel durumum var. Ne yapmalıyım?**

Geçici Koruma Yönetmeliği uyarınca refakatsiz çocuklar, engelli, yaşlı,



hamile, beraberinde çocuğu olan yalnız anne ya da baba veya işkence, cinsel saldırı ya da diğer ciddi psikolojik, bedensel ya da cinsel şiddete maruz kalmış kişiler özel ihtiyaç sahibi olarak kabul edilmektedirler.

Siz ya da ailenizden herhangi bir birey özel ihtiyaç sahibi olarak belirlenen gruplar arasında yer alıyorsanız, bu durumu kayıt işlemleri sırasında belirtmeniz yararınıza olacaktır. İlgili makamlar durumunuzu değerlendirerek kayıt sürecinde size öncelik tanıyabilirler. Ayrıca, özel ihtiyaç sahiplerinin başta sağlık hizmetleri olmak üzere, sağlanan hak ve hizmetlerden öncelikli olarak yararlanmaları esas kabul edilmiştir.

Özel durumunuzu ilgili makamlarla kayıt esnasında paylaşma fırsatı bulamadıysanız ya da bu durum kaydınızı tamamladıktan sonra ortaya çıktıysa, kaydınızın özel ihtiyaç sahibi olarak düzeltilmesini daha sonradan da talep edebilirsiniz.

## **18 yaşından küçüğüm ve Türkiye’de tek başımayım. Yanımda ailemden kimse yok. Ne yapmalıyım?**

Refakatsiz ya da ailelerinden ayrı düşmüş çocuklar özel ihtiyaç sahibi olarak değerlendirilmekte ve bu durumda olan çocuklara yönelik koruma ve hizmetler 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu kapsamında sağlanmaktadır. Refakatsiz ya da ailelerinden ayrı düşmüş çocuklar devlete ait merkezlerde barındırılabilirler gibi, resmi adı geçici barınma merkezi olan kampların içerisindeki ayrı alanlarda da barındırılabilirler.

Türkiye’de kanunlar gereğince çocuğa dair yapılacak tüm işlemlerde çocuğun yüksek yararının gözetilmesi esastır. Bu durumdaysanız ya da bu durumda olan küçüklerden haberdarsanız koruma usulleri ve hizmetlere dair ayrıntılı bilgi almak için bize başvurabilirsiniz.

## **Suriyeli mülteciler için kurulan bir kampta yaşıyorum. Kamptan ayrılabilir miyim?**

Kamplardan ayrılmanızın önünde herhangi bir engel bulunmamaktadır. Bunun için kamptan ayrılma isteğinizi kamp yönetimine bildirebilirsiniz. Ancak, Türkiye’de koruma arayan bireyler için sosyal konut ya da kabul

ve barınma merkezi gibi bir uygulama henüz bulunmadığından, kamptan ayrıldığınızda size herhangi bir konut desteği verilemeyebileceğini göz önünde bulundurunuz.

Son olarak, kamptan ayrılmanız durumunda adres bilginiz değişeceğinden, yeni adresinizi yirmi gün içinde yetkili makamlara bildirme yükümlülüğünüz bulunmaktadır.

## **Kayıtlı olduğum ili değiştirebilir miyim?**

Türkiye’de başka bir ilde ikamet eden bir aile üyenizle bir araya gelmek, sağlık ve eğitim hizmetlerinden faydalanabilmek ya da başka sebeplerle kayıtlı olduğunuz ilden başka bir ile taşınma talebinde bulunabilirsiniz. Bu talebinizi, kayıtlı olduğunuz ildeki İl Göç İdaresi Müdürlüğü’ne iletmeniz gerekmektedir. Yetkili makamlar talebinizi değerlendirecek ve tarafınıza olumlu ya da olumsuz bir cevap verecektir.

Olumlu cevap alan kişiler, İl Göç İdaresi Müdürlüğü’ne giderek veya E-Devlet üzerinden online olarak yol izin belgesi almalıdırlar. On beş gün süreli bu yol izin belgesiyle ikametinizi taşımak istediğiniz ildeki İl Göç İdaresi Müdürlüğü’ne giderek bildirimde bulunmanız gerekmektedir. Bu bildirim sırasında yol izin belgeniz ve yeni adresinizi doğrulayan fatura, kira sözleşmesi gibi belgeler yanınızda olmalıdır.

## **Kısa süreli olarak başka bir şehre gitmek istiyorum. Ne yapmalıyım?**

Geçici koruma altındaki kişilerin başka bir ile seyahat edebilmeleri için öncelikle kayıtlı oldukları ikamet ilindeki İl Göç İdaresi Müdürlüğü’ne giderek veya E-Devlet üzerinden online olarak yol izin belgesi alması gerekmektedir. Yol izin belgesi on beş gün süreli olarak verilir. Kişilerin kayıtlı oldukları ile geri döndükten sonra İl Göç İdaresi Müdürlüğü’ne bildirimde bulunmaları gerekmektedir.

On beş gün içerisinde ikamet iline geri dönemeyecek durumda olan kişilerin, seyahat ettikleri ildeki İl Göç İdaresi Müdürlüğü’ne başvurarak yol izin belgelerini 15 güne kadar uzatmaları mümkün olabilir. Bu uzatma başvurusu ikamet ilinden alınan yol izin belgesinin geçerlilik süresi dolmadan yapılmalıdır.

## **Yol izin belgesini nasıl alabilirim?**

İkamet ilinizin dışına seyahat etmeden önce temin etmeniz gereken yol izin belgesini, kayıtlı olduğunuz ildeki İl Göç İdaresi Müdürlüğü'ne başvurarak veya E-Devlet üzerinden online olarak alabilirsiniz. E-Devlet üzerinden yaptığınız başvurunun olumlu veya olumsuz değerlendirildiğine ilişkin bilgilendirme, cep telefonunuza mesaj olarak gönderilir. Başvurunuz kabul edilirse İl Göç İdaresi Müdürlüğü'ne gitmenize gerek olmayacaktır. Yol izin belgesinin çıktısını E-Devlet üzerinden alabilir ve bu belgeyle seyahat edebilirsiniz.

## **İkamet izni alabilir miyim?**

Türkiye'deki mevcut yasalara göre vizenin ya da vize muafiyetinin tanıdığı süreden ya da doksan günden fazla kalacak her yabancıнын ikamet izni alması zorunludur. İkamet izni, geçerli olduğu süre içinde Türkiye'de yasal olarak kalmanızı sağlayan bir izindir.

Eğer geçerli bir pasaport ve vize ile düzenli yollardan Türkiye'ye giriş yaptıysanız ikamet iznine başvurabilmeniz mümkündür. Ek olarak, ikamet izni alabilmeniz 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu uyarınca tesis edilen genel gereklilikleri karşılamanıza bağlıdır. Kanun çerçevesinde tanımlanan ikamet izinleri ve bu izinlerin alınmasına dair usul ve esaslarla ilgili ayrıntılı bilgi için bulunduğunuz yerdeki İl Göç İdaresi Müdürlüğü'ne başvurabilirsiniz.

## **Türkiye'ye yasal yollardan girip ikamet izni aldım. Ayrıca geçici koruma kaydı yaptırmam gerekir mi?**

Sahip olduğunuz ikamet izni size Türkiye'de yasal kalış hakkı tanımaktadır. Dolayısıyla, geçerli bir ikamet izniniz bulunuyorsa ayrıca geçici koruma kaydı yaptırmaya gerek yoktur. Ancak, ikamet izni ile geçici korumanın sağladığı haklardan yararlanmanız mümkün değildir.

## **Geçici koruma altındayım. Suriye'ye geri dönebilir miyim?**

Geçici Koruma Yönetmeliği'nde gönüllü olarak ülkelerine dönmeyi arzu edenlere kolaylık sağlanacağı ve imkânlar el verdiği ölçüde yardım sağlanabileceği belirtilmektedir. Ancak gönüllü geri dönüşün, geçici korumanın bireysel olarak sona ermesine yol açan nedenler arasında olduğu unutulmamalıdır.

Gönüllü geri dönüşe nihai olarak karar vermeniz durumunda bulunduğunuz ildeki İl Göç İdaresi Müdürlüğü'ne giderek Gönüllü Geri Dönüş Formu doldurmanız gerekmektedir. Bu işlemin ardından tarafınıza bu formun bir nüshası ile yol izni belgesi verilecektir. Bu belgelerle seyahat edip uygun olan bir sınır kapısından çıkış yapabilirsiniz. Çıkış esnasında yetkili makamlar sizden Geçici Koruma Kimlik Belgenizi geri alacaktır.

Yeniden Türkiye'ye dönmeyi talep etmeniz halinde ise, talebinize ilişkin nihai karar Göç İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından verilecektir.

## **Geçici Koruma statüm bireysel olarak hangi durumlarda sona erer?**

Geçici Koruma altındaki kişinin;

- Kendi isteğiyle Türkiye'den ayrılması,
- Üçüncü bir ülkenin korumasından faydalanması,
- Üçüncü bir ülkeye insani nedenler veya yeniden yerleştirme kapsamına kabul edilmesi,
- Üçüncü bir ülkeye çıkış yapması,
- Diğer yasal kalış türlerinden birisi ile kalış hakkı kazanması (örneğin ikamet izni),
- Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığını kazanması,
- Mazeretsiz olarak bildirim yükümlülüğünü üç defa üst üste yerine getirmemesi durumlarında

Geçici Koruma statüsü bireysel olarak sona erer.

## **Geçici Koruma altındayken Suriye'ye döndüm ve tekrar Türkiye'ye geldim. Yeniden Geçici Koruma statüsüne başvurabilir miyim?**

Geçici Koruma altındayken Suriye'ye gönüllü olarak geri dönen kişilerin geçici koruma statüsü bireysel olarak sona erer. Bu kişilerin Türkiye'ye tekrar gelmeleri halinde yeniden geçici koruma statüsüne başvurmaları mümkündür. Ancak bu durumda yapacağınız başvuruda bireysel durumunuzun inceleneceği bir değerlendirme yapılacaktır.

Böyle bir durumda, Suriye'ye dönmeden önce kayıtlı olduğunuz ildeki İl Göç İdaresi Müdürlüğü'ne başvurmanız gerekmektedir. Başvurunuzda Suriye'ye dönüş ve yeniden Türkiye'ye sığınma sebeplerinizi açıklayan bir dilekçe yazmanız istenebilir. Dilekçenizle birlikte, başvurunuzu destekleyici nitelikte belgeleri de sunabilirsiniz. Göç uzmanları durumunuzu daha iyi anlamak ve değerlendirme yapmak için sizle mülakat yapabilirler. Yapılacak bireysel değerlendirme sonucunda geçici koruma başvurunuzla ilgili olumlu ya da olumsuz bir karar verilecektir.

Yeniden geçici koruma statüsüne başvururken veya bireysel başvurunuz olumsuz değerlendirildiği takdirde bulunduğunuz ilin barosunun adli yardım hizmetinden faydalanabilir veya sivil toplum kuruluşlarının desteğini talep edebilirsiniz.

## **Geçici koruma kaydım yok. Suriye'ye geri dönebilir miyim?**

Türkiye'de bulunmanıza rağmen Geçici Koruma başvurusu yapmadıysanız ve Suriye'ye dönmek istiyorsanız, bulunduğunuz ildeki İl Göç İdaresi Müdürlüğü'ne müracaat ederek talebinizi iletebilirsiniz. Yetkililer kaydınızı alarak Gönüllü Geri Dönüş Formu doldurmanızı talep edebilir ve size çıkış izni verebilirler.

Yetkililer tarafından Türkiye'den düzenli olarak çıkışınıza izin verilmesi ve buna dair prosedürler bireysel durumunuza göre değişiklik gösterebilir. Bu nedenle düzenli çıkış prosedürleriyle ilgili bir avukata veya hukuki destek sağlayan bir sivil toplum kuruluşuna danışmanızı öneririz.

## **Mülteci olarak başka bir ülkeye gidebilir miyim?**

Türkiye’de geçici koruma uygulamasından yararlanan kişilerin üçüncü ülkelere yeniden yerleştirme, insani kabul ve benzeri yollarla gidebilmeleri mümkündür. Ancak bu seçenek en hassas durumda olan mülteciler için mevcuttur ve sayı olarak da oldukça kısıtlıdır. Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği Türkiye Ofisi, Türkiye makamları ve üçüncü ülkelerle iş birliğinde bulunarak bu süreçte kolaylaştırıcı bir rol üstlenmektedir. Yeniden yerleştirmeye dair nihai kararı, mülteci kabul eden ülke makamları vermektedir.

Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği Türkiye Ofisi aracılığıyla yürütülen yerleştirme işlemleri ücretsizdir. Bu konuda yerleştirme için sizlere vaatte bulunan ve bu vaatlerin karşılığında para ya da maddi karşılık talep eden kişilere itibar etmemenizi tavsiye etmekteyiz.

Aile birleşimi yoluyla da üçüncü ülkelere gitmek mümkündür. Bu taleplerin, aile bireylerinin bulunduğu ülkenin Türkiye’deki diplomatik temsilciliklerine doğrudan iletilmesi gerekmektedir. Ülkelerin bu konudaki uygulamaları farklılık gösterebilmektedir. Ancak çoğu ülke aile birleşimi talebini yalnızca eş ve 18 yaşın altındaki çocukları ifade eden çekirdek aile ile sınırlı tutmakta ve ilk olarak o ülkede bulunan aile üyesinin süreci başlatmasını şart koşabilmektedir.

Son olarak, geçerli seyahat belgeniz ve geçerli vizeniz ile üçüncü bir ülkeye gidebilmeniz mümkündür. Türkiye’de geçici koruma kaydı yaptırmış olmanız buna engel değildir.

Yanınızda geçerli seyahat belgeniz bulunmuyorsa, seyahat belgeniz geçerliliğini yitirdiyse ya da Türkiye’ye düzensiz yollardan girdiyse, üçüncü ülkeye yerleştirme ya da aile birleşimi yoluyla gitme aşamasında çıkış izni almanız gerekecektir.

## **Çıkış izni nedir?**

Geçici Koruma Yönetmeliği uyarınca, geçici koruma uygulamasında olan kişilerin geçici ya da kalıcı olarak üçüncü bir ülkeye çıkışı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü’nün iznine tabidir. Geçici koruma kapsamında olup, ge-

çerli seyahat belgesi ve geçerli vizesi olmayan ve üçüncü ülkeye çıkmayı arzu eden kişiler bu izni almalıdır. İzin başvurusunda bulunabilmeniz için kayıtlı olmanız şarttır. Çıkış izni taleplerinizi, yeniden yerleştirme, insani kabul veya aile birleşimini gösteren belgelerinizle birlikte İl Göç İdaresi Müdürlükleri'ne yapabilirsiniz.

## **Türkiye'den başka bir ülkeye gitmek üzere çıkmaya çalışırken yakalandım. Şu anda idari gözetim altındayım. Haklarım neler?**

Türkiye'yi düzenli olmayan yollardan terk etmeye teşebbüs etmek, hakkınızda sınır dışı kararı verilmesine ve idari gözetime alınmanıza neden olabilir. Ancak yasalar ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalar uyarınca uluslararası koruma ihtiyacı olan kişiler ile geri gönderme yasağı kapsamında olan kişiler için bu hükmün uygulanmaması gerekmektedir. Böyle bir durumda Mülteci Hakları Merkezi'nin +90 507 218 62 85 numaralı İdari Gözetim Destek Hattı'na hafta içi her gün 10.00-17.00 saatleri arasında ulaşabilir ve destek hizmetlerimizden yararlanabilirsiniz. Ayrıca idari gözetim altında tutulduğunuz ildeki baronun adli yardım hizmetinden faydalanabilirsiniz.

## **Mülteci Hakları Merkezi bana hangi konularda yardım edebilir?**

Mülteci Hakları Merkezi, Türkiye'de koruma arayan kişilere ücretsiz olarak bilgilendirme ve destek hizmetleri sağlamaktadır. Türkiye'deki hukuksal koruma mekanizmalarına ve temel hak ve güvencelere erişimle ilgili sorularınız için bize başvurabilirsiniz.

## **Mülteci Hakları Merkezi'nin Türkiye devleti makamlarıyla veya Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği'yle ilişkisi var mı?**

Mülteci Hakları Merkezi bağımsız bir sivil toplum kuruluşudur. Türkiye makamları ya da Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (BMMYK) ile ortak değildir. Ancak kişilerin haklarının korunması ve bu

haklara erişimlerinin sağlanması için devlet makamlarıyla ve BMMYK ile iletişim kurmakta ve işbirliği yapmaktadır.

## **Mülteci Hakları Merkezi'nin hizmetlerinden yararlanmam için herhangi bir ücret ödemem gerekecek mi?**

Mülteci Hakları Merkezi'nin sağladığı tüm hizmetler tamamen ücretsizdir. Sağladığımız hizmetler karşılığında sizden herhangi bir ücret ya da maddi karşılık talep eden kişileri gecikmeksizin bize bildirmenizi rica ediyoruz. Bu konudaki bilgilendirmemiz tamamen gizli tutulacaktır.

## **Sizinle telefonda ya da yüz yüze paylaştığım bilgi veya belgeleri başka kişi veya kurumlarla paylaşacak mısınız?**

Mülteci Hakları Merkezi, destek sağladığı kişilerin bilgi ve belgelerinin gizliliğini korumakta ve kendilerinin rızası olmaksızın bu bilgi ya da belgeleri hiçbir şekilde üçüncü kişi ve kurumlarla paylaşmamaktadır.

## **Mülteci Hakları Merkezi'ne nasıl ulaşabilirim?**

Türkiye'nin neresinde olursanız olun, hak ve yükümlülükleriniz konusunda bilgi almak ve Türkiye sığınma prosedüründe karşılaştığınız sorunlarla ilgili hukuki destek hizmetlerimizden faydalanmak için hafta içi her gün 10.00-17.00 saatleri arasında bize ulaşabilirsiniz.









**Mülteci Hakları Merkezi**  
**Refugee Rights Turkey**

Refik Saydam Cad. Dilber Apt. No: 39 Kat: 4

Şişhane, Beyoğlu – İstanbul

**T:** +90 212 292 48 30

**F:** +90 212 292 48 33

**E:** info@mhd.org.tr

Türkiye’de yaşayan mülteci ve sığınmacılar için hazırladığımız bilgi kitapçıkları ve videolarımızın tamamına kurumsal internet sitemizin Yayınlar bölümünden:

**<https://www.mhd.org.tr>**

veya 2019 Nisan ayında kullanıma açılan  
“Mülteciler İçin İnternet Bilgi Platformu’muzdan”  
erişebilirsiniz:

**<https://multecihaklari.info>**  
**<https://refugeerights.info>**